

पत्र. — 3) f. शा N. einer Pflanze, *Sphaeranthus mollis Roxb.*, = मुण्डी री H. an. MED. = vulg. मुण्डी NICH. PA.

तपोधर्म (तपस् + धर्म) m. N. pr. eines Sohnes des 13ten Manu HARIV. LANGL. I, 42. Die Calc. Ausg. hat ganz andere Namen.

तपोधामन् (तपस् + धाम) n. N. pr. eines Wallfahrtsortes Verz. d. Oxf. H. 149, a, 12 (धाम).

तपोधृति (तपस् + धृति) m. N. pr. eines der 7 Weisen im 12ten Manvantara HARIV. 483.

तपोनित्य (तपस् + नित्य) 1) adj. ununterbrochen der Askese, der Frömmigkeit sich befleissigend MBH. 3, 10032. 13996. 14, 264. — 2) m. N. pr. eines Mannes mit dem patron. Pauruçishṭi TAITT. ÅR. 7, 9, 1.

तपोनिधि (तपस् + निधि) m. eine Schatzkammer der Askese, der Frömmigkeit, ein überaus asketischer, frommer Mann ÇIK. 76, v. l. RAGH. 1, 56. Vgl. ब्रह्माण्डं तपसो निधिम् R. GOOR. 1, 67, 3.

तपोभूत् (तपस् + भूत्) adj. subst. asketisch, fromm; Asket, ein frommer Mann: स्वर्गं तपोभूतो वासः HARIV. 4849.

तपोभूष (von तपस्) adj. f. ई aus Askese —, aus Frömmigkeit bestehend, dieselbe in sich schliessend: पुरुषोत्तम R. 1, 31, 11. भगवत् BHAG. P. 2, 4, 19. ब्रह्मा 6, 34. वद्री HARIV. 14430. उपर्युपरि तत्रापि गतिस्तव्य तपोभूषी 3990.

तपोभूर्ति (तपस् + भूर्ति) 1) f. eine Verkörperung der Askese, der Frömmigkeit, als Beiw. von पुरुषोत्तम R. 1, 31, 11. — 2) m. N. pr. eines der 7 Weisen im 12ten Manvantara BHAG. P. 8, 13, 29; vgl. तपसोभूर्ति.

तपोभूल (तपस् + भूल) 1) adj. in der Askese —, in der Frömmigkeit wurzelnd M. 11, 234. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Manu Tāmasa HARIV. 428.

तपोयुक्त (तपस् + युक्त) adj. asketisch, fromm MBH. in BENF. Chr. 9, 41. VARĀH. BHAG. S. 83, 29.

तपोरति (तपस् + रति) 1) adj. dessen Wonne die Askese ist. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Manu Tāmasa HARIV. 429.

तपोरवि (तपस् + रवि) m. die Sonne der Askese, N. pr. eines der 7 Weisen im 12ten Manvantara HARIV. 482.

तपोराज (तपस् + राज) m. der Mond H. c. 10.

तपोराशि (तपस् + राशि) m. Haufen d. i. Inbegriff aller Askese R. 1, 31, 11.

तपोलोक (तपस् + लोक) m. N. einer der 7 Welten, der über Ganas gelegenen, ÅRUN. UP. in Ind. St. 2, 178. VP. 213. BHAG. P. 2, 5, 39. SKANDA-P. in Verz. d. Oxf. H. 69, b. — Vgl. तपस् 5.

तपोवट (तपस् + वट) m. das Gehäuse der Askese, Bein. von Brahmavarta TRAIK. 2, 1, 6.

तपोवन (तपस् + वन) m. ein Wald, in welchem Asketen ihre Kastetungen bestehen, N. 12, 62. R. 1, 4, 31. 53, 21. 61, 3. ÇAK. 18, 9. RAGH. 1, 90, 2, 18, 3, 18. Am Ende eines adj. comp. f. शा KATH. 22, 137.

तपोवत् (von तपस्) adj. asketisch, fromm MBH. 12, 8548. — Vgl. तपस्वस्.

तपोवास (तपस् + वास) m. Stätte der Askese: वरुणालयम् HARIV. 5168.

तपोवृद्ध (तपस् + वृद्ध) adj. reich an Kasteiungen, an Frömmigkeit, überaus asketisch, — fromm MBH. in BENF. Chr. 9, 39. 12, 8. 23, 27. 48,

III. Theil.

2. N. 12, 48.

तपोशन (तपस् + शन) dessen Speise die Askese ist; m. N. pr. 1) eines der 7 Weisen im 12ten Manvantara HARIV. 482. — 2) eines Sohnes des Manu Tāmasa HARIV. 428.

तपस्कुम्भ (तपस् + कुम्भ) m. ein glühender Krug, adj. mit glühenden Krügen versehen; daher m. N. einer Hölle VP. 207. 208. शतः परं भीमतरं तपस्कुम्भं निबोध मे। समततस्तम्भुमा वक्ष्यत्वासमवृताः || अलदग्धिचोहृतैतलायशूरपूरिताः | MÄRK. P. 12, 34. fg. 14, 87.

तपस्कूप N. einer Hölle KALSIJOGAS. bei WOLH. Mylh. 22; wohl nur fehlerhaft für तपस्कुम्भ.

तपस्कृच्छ (तपस् + कृच्छ) m. n. die heiße Busse, Bez. einer best. Busse, bei der man nur Heisses geniesst: तपस्कृच्छं चरन्विप्रो जलतीरथतानिलान् । प्रतिश्वर्णं पिबेदुज्ञान्वकृत्वार्थी समाहितः || M. 11, 214. 156. JIĀN. 3, 318.

तपसाषापकुएड (तपस् - पा० + कुएड) n. eine mit erhitzten Steinen angefüllte Grube, Bez. einer Hölle BRAHMATAIV. P. im ÇKDAs.

तपसबालुक (तपस् + बालुक) adj. mit erhitztem, glühendem Sande versehen: पायो वेक्षे BHAG. P. 3, 30, 23. m. Bez. einer Hölle PADMA-P. in Verz. d. Oxf. H. 16, b.

तपस् (von 1. तप्) nom. ag. Erwärmer, Erhitzer: व्यमेवैकस्तपसे ज्ञातवेदो नान्यस्तसा विघ्ने गेषु MBH. 1, 8414.

तपस्रूत्स (तपस् + रूत्स) n. P. 5, 4, 84. VP. 6, 84.

तपस्वृप (तपस् + वृप) n. Silber NICH. PA. °वृपक RÄGAN. im ÇKDAs. — Vgl. u. 1. तप् 2. am Ende.

तपस्लोमश (तपस् + लो०) grüner Vitriol NICH. PA.

तपस्लोकु (तपस् + लोकु) n. glühendes Eisen, Bez. einer Hölle VP. 208.

तपस्व्य (von 1. तप्) adj. als Kasteitung zu vollbringen: तपश्चरणमुत्तमम् ABÉ. 4, 22.

तपस्मूर्ति s. u. तपस्मूर्ति.

तपस्मुराकुएड (तपस् - सुरा + कुएड) m. ein mit glühendem Brannwein gefüllter Krug oder eine solche Grube, Bez. einer Hölle BRAHMATAIV. P. im ÇKDAs.

तपस्मूर्ति (तपस् + सूर्ति) f. ein glühendes eisernes Bild, Bez. einer Hölle, in der die Verbrecher ein solches Bild umarmen müssen, BHAG. P. 5, 26, 7; vgl. 20 und M. 11, 103. तपस्मूर्तिकुएड n. N. einer Hölle BRAHMATAIV. P. im ÇKDAs.

तपस्मैषन (तपस् + श्वपन) adj. f. ई dem Geplagten, Leidenden zum Aufenthalt dienend VS. 3, 9.

तप्य (von 1. तप्) adj. der sich kasteit: तप्याय तपनाय च (शिवाय) MBH. 12, 10331.

तप्याति॑ (wie eben) f. Gluth TS. 1, 4, 23, 1.

तप्यतु॑ (wie eben) adj. heiß, glühend; सूर्यस्तपति तप्यतुर्वृद्धा R.V. 2, 24, 9. — Vgl. तप्यतु.

तप्लाकृति॑ (तप्ला॒ + कृति॑) eine best. kräuchende Pflanze NICH. PA. तप्ला॒ s. u. तुभु॑.

तम् ताम्पति॑ (selten med.) DAUTUR. 26, 93. P. 7, 3, 74; तमत् R.V.; श्रति॑ P. 7, 3, 34, SCH.; absol. तमम् उत्तमम् P. 6, 4, 93; तात् 1) den Atem verlieren, erstickt —, ohnmächtig werden, exanimari, er-

16*